

Dosarul nr.3r-229/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L. Barbos)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. Iu. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

DECIZIE

05 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Primarul orașului Cimișlia, Gheorghe Răileanu, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Primarul orașului Cimișlia împotriva Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, Centrului Național de Sănătate Publică, Centrului de Sănătate Publică Cimișlia, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Oil” cu privire la contestarea avizelor sanitare,

împotriva încheierii din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel,

c o n s t a t ă:

La 19 octombrie 2016, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.23), Primarul orașului Cimișlia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Sănătății al Republicii Moldova solicitând anularea avizului nr.8 eliberat la 12 mai 2016 de către Centrul de Sănătate Publică Cimișlia, anularea avizului sanitar eliberat de Centrul Național de Sănătate Publică nr. 06h-6/1-781 din 16 iunie 2016 la „proiectul Studiul de fezabilitate privind posibilitatea amplasării unei stații de alimentare cu produse petroliere din str. Ștefan cel Mare, nr.115, or. Cimișlia”.

Prin încheierea din 05 decembrie 2016 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, la cererea reclamantului din 05 decembrie 2016, au fost atrași în proces în calitate de copârâți Centrul de Sănătate Publică Cimișlia, Centrul Național de Sănătate Publică, mun. Chișinău.

Prin încheierea din 23 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost atras SRL „Grand Oil” în proces în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca fiind nefondată cererea de chemare în judecată depusă de Primarul orașului Cimișlia împotriva Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, Centrului Național de Sănătate Publică, Centrului de Sănătate Publică Cimișlia, intervenient accesoriu SRL „Grand Oil” cu privire la anularea avizelor sanitare de acordare a terenului pentru amplasarea și proiectarea obiectului „Stație multicarburant de alimentare a autovehiculelor pe str. Ștefan cel Mare, nr.115, or. Cimișlia”.

La 09 noiembrie 2017, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.132), Primarul orașului Cimișlia, Gheorghe Răileanu, a declarat apel împotriva hotărârii din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 28 noiembrie 2017, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.143), Primarul orașului Cimișlia, reprezentat de Leonid Fedorenco, a declarat apel împotriva hotărârii din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Primarul orașului Cimișlia, Gheorghe Răileanu, împotriva hotărârii din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, fiind stabilit termenul pentru lichidarea neajunsurilor până la 26 iunie 2018; totodată, s-a indicat că în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită în conformitate cu art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Prin încheierea din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în rezultatul admiterii cererii Primarului or. Cimișlia, Gheorghe Răileanu din 22 iunie 2018, s-a prelungit termenul de procedură acordat Primarului orașului Cimișlia, Gheorghe Răileanu, pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, până la data de 10 septembrie 2018.

Prin încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Primarul orașului Cimișlia, Gheorghe Răileanu, împotriva hotărârii din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 04 octombrie 2018, Primarul orașului Cimișlia a declarat recurs împotriva încheierii din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea încheierii și repunerea în termen a cererii în conformitate cu art. 116 Cod de procedură civilă.

În motivarea recursului s-a invocat că cererea de apel motivată a fost depusă în termen, doar că din greșeală a fost depusă în prima instanță, conform ștampilei de înregistrare. Eroarea admisă s-a datorat concedierii juristului primăriei anterior datei de 10 septembrie 2018, ceea ce a determinat depunerea cererii de apel de însuși primar. La fel, a menționat că nu a cunoscut că cererea urmează a fi prezentată în instanța de apel.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 12 septembrie 2018, iar Primarul orașului Cimișlia, Gheorghe Răileanu, a declarat recurs la 04 octombrie 2018.

Materialele cauzei atestă că încheierea a fost expediată participanților la proces la 17 septembrie 2018, conform scrisorii de însoțire (f.d.197), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia. Astfel, recursul declarat la 04 octombrie 2018 este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

consideră recursul declarat de Primarul orașului Cimișlia, Gheorghe Răileanu, ca fiind neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 364 alin.(1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

La 09 noiembrie 2017, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.132), Primarul orașului Cimișlia, Gheorghe Răileanu, a declarat apel împotriva hotărârii din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.131).

În conformitate cu art. 365 alin.(1), (1¹) Cod de procedură civilă, în cererea de apel se indică: a) instanța căreia îi este adresat apelul; b) numele sau denumirea, domiciliul sau sediul apelantului, calitatea lui procedurală; c) hotărârea atacată, instanța care a emis-o, completul de judecată, data emiterii; d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul; e) probele invocate în susținerea apelului; f) solicitarea apelantului; g) numele și domiciliul martorilor, dacă se cere a fi citați în apel; h) documentele ce se anexează. Elementele cererii de apel prevăzute la alin.(1) lit.d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În conformitate cu art. 365¹ alin.(2) Cod de procedură civilă, în decurs de 10 zile de la repartizarea cererii de apel, completul de judecată care a primit cererea de apel spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege, fără înștiințarea participanților la proces. Dacă cererea de apel nu întrunește exigențele prevăzute de lege, completul de judecată aplică prevederile art.368 și 369. În caz contrar, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, completul de judecată acceptă cererea de apel spre examinare și dispune intentarea procedurii de apel

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Primarul orașului Cimișlia, Gheorghe Răileanu, împotriva hotărârii din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru; s-a comunicat apelantului despre necesitatea prezentării în cancelaria Curții de Apel Chișinău a apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, fiind stabilit termenul pentru lichidarea neajunsurilor până la 26 iunie 2018; totodată, s-a indicat că în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită în conformitate cu art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă (f.d.147-148).

În conformitate cu art. 115 Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură

stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116.

Prin încheierea din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în rezultatul admiterii cererii Primarului or. Cimișlia, Gheorghe Răileanu, din 22 iunie 2018, s-a prelungit până la data de 10 septembrie 2018 termenul de procedură acordat Primarului orașului Cimișlia, Gheorghe Răileanu, pentru înlăturarea neajunsurilor indicate în încheierea din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d.159-160).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Prin încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Primarul orașului Cimișlia, Gheorghe Răileanu, împotriva hotărârii din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel conform încheierii din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d.163-165).

Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel, din motiv că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul notează că prin recursul declarat împotriva încheierii din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, recurentul și-a exprimat dezacordul, invocând că cererea de apel motivată a fost depusă în termen, doar că din greșeală a fost înregistrată în prima instanță.

La acest capitol, Colegiul reiterează că apelantului i-a fost acordat termen până la data de 26 iunie 2018 prin încheierea instanței de apel din 12 iunie 2018 pentru a înlătura neajunsurile admise la depunerea cererii de apel rezultând din prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă și anume prezentarea apelului motivat cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului.

Aici este de remarcat că, la cererea apelantului, acest termen a fost prelungit până la 10 septembrie 2018, prin încheierea instanței de apel din 27 iunie 2018.

În această ordine de idei, Colegiul relevă că apelantul a prezentat apelul motivat împotriva hotărârii din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, doar că l-a înregistrat la 10 septembrie 2018 la Judecătoria Chișinău, sediul Centru (f.d.167), care l-a expediat Curții de Apel Chișinău, unde a fost înregistrat la 13 septembrie 2018 (f.d.166).

Concomitent Colegiul precizează că în încheierea instanței de apel din 12 iunie 2018 s-a menționat expres despre faptul prezentării apelului motivat cu indicarea

motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, a probelor invocate în susținerea apelului, în cancelaria Curții de Apel Chișinău.

În contextul dat nu pot fi reținute alegațiile recurentului referitor la înregistrarea cererii de apel motivate în prima instanță din motivul concedierii juristului anterior datei de 10 septembrie 2018, precum și faptul că nu ar fi cunoscut că cererea de apel motivată urma a fi depusă la Curtea de Apel Chișinău, în condițiile în care în contextul prevederilor legale citate *supra* apelantul era obligat de a o depune în instanța de apel, instanța care și i-a oferit termen pentru lichidarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel.

Aici Colegiul învederează că apelantului i-a fost comunicat expres despre necesitatea prezentării actelor întru lichidarea neajunsurilor admise la declararea apelului direct în cancelaria Curții de Apel Chișinău, nicidecum în prima instanță.

Mai mult ca atât, neajunsurile admise la depunerea cererii de apel urmau a fi lichidate de către apelant drept rezultat al emiterii încheierii de către instanța de apel în acest sens și nu drept urmare a unui act judecătoresc emis de prima instanță.

Aici Colegiul consideră necesar a cita prevederile art. 367 alin. (3) Cod de procedură civilă, conform cărora după expirarea termenului de depunere a apelului, prima instanță este obligată să expedieze a doua zi instanței de apel dosarul împreună cu apelurile depuse și înscrisurile alăturate care nu au fost prezentate în primă instanță.

În această ordine de idei, Colegiul precizează că la data de 17 mai 2018 de către prima instanță a fost expediată instanței de apel prezenta cauza civilă pentru examinare în ordine de apel (f.d.144), iar la data de 23 mai 2018 cauza civilă a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor pentru examinare în ordine de apel (f.d.145).

Astfel, actul de procedură prin depunerea cererii de apel cu motivele de fapt și de drept până la data de 10 septembrie 2018, la caz, urma a fi efectuat direct prin intermediul Curții de Apel Chișinău, deoarece cauza era deja în procedura instanței de apel.

Concomitent Colegiul reliefă că recurentul a recepționat încheierea din 12 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău privind înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 01 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, încheierea din 27 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău privind prelungirea termenului pentru lichidarea neajunsurilor, conform avizelor de recepție (f.d.150, 162), or, aceste sunt acte judecătorești emise direct de instanța de apel.

De altfel, însăși cererea privind prelungirea termenului pentru lichidarea neajunsurilor admise la declararea apelului, a fost înregistrată de către apelant la Curtea de Apel Chișinău (f.d.151), ceea ce suplimentar denotă că neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel în termen nu poate fi justificată prin pretinsa înregistrare eronată a apelului motivat în prima instanță, în loc de instanța de apel.

În contextul prevederilor art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, restituirea cererii de apel din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel conform încheieri din 12 iunie 2018, nu este decât o sancțiune procedurală, adică o urmare nefavorabilă, stabilită de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Tot aici, este de menționat că în dispozitivul încheierii din 12 iunie 2018, instanța de apel, în esență, a menționat că neîndeplinirea în termen a indicațiilor, va genera restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) Cod de procedură civilă, condiție ce rezultă expres din prevederile art.369 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Or, art. 10 alin. (3) Cod de procedură civilă statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO și în contextul circumstanțelor relevate, Colegiul menționează că recurentul nu a întreprins măsurile necesare după cum sugerează și jurisprudența CtEDO de a-și proteja drepturile de acces la instanță. Or, părțile mai au obligația de a se folosi cu bună credință de drepturile lor procedurale rezultând din prevederile art. 56 alin.(3) Cod de procedură civilă.

Astfel, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată și conformă prevederilor legale soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, deoarece circumstanțele relatate denotă că însuși recurentul nu a respectat drepturile sale procedurale și a eludat îndeplinirea actelor de procedură conform normelor de drept procedural, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor sale. De altfel, părțile urmează să-și valorifice drepturile garantate de lege în termenul stabilit, aspect specific și speței.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 12 septembrie 2018.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Primarul orașului Cimișlia, Gheorghe Răileanu.

Se menține încheierea din 12 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Primarul orașului Cimișlia împotriva Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, Centrului Național de

Sănătate Publică, Centrului de Sănătate Publică Cimișlia, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Grand Oil” cu privire la contestarea avizelor sanitare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru